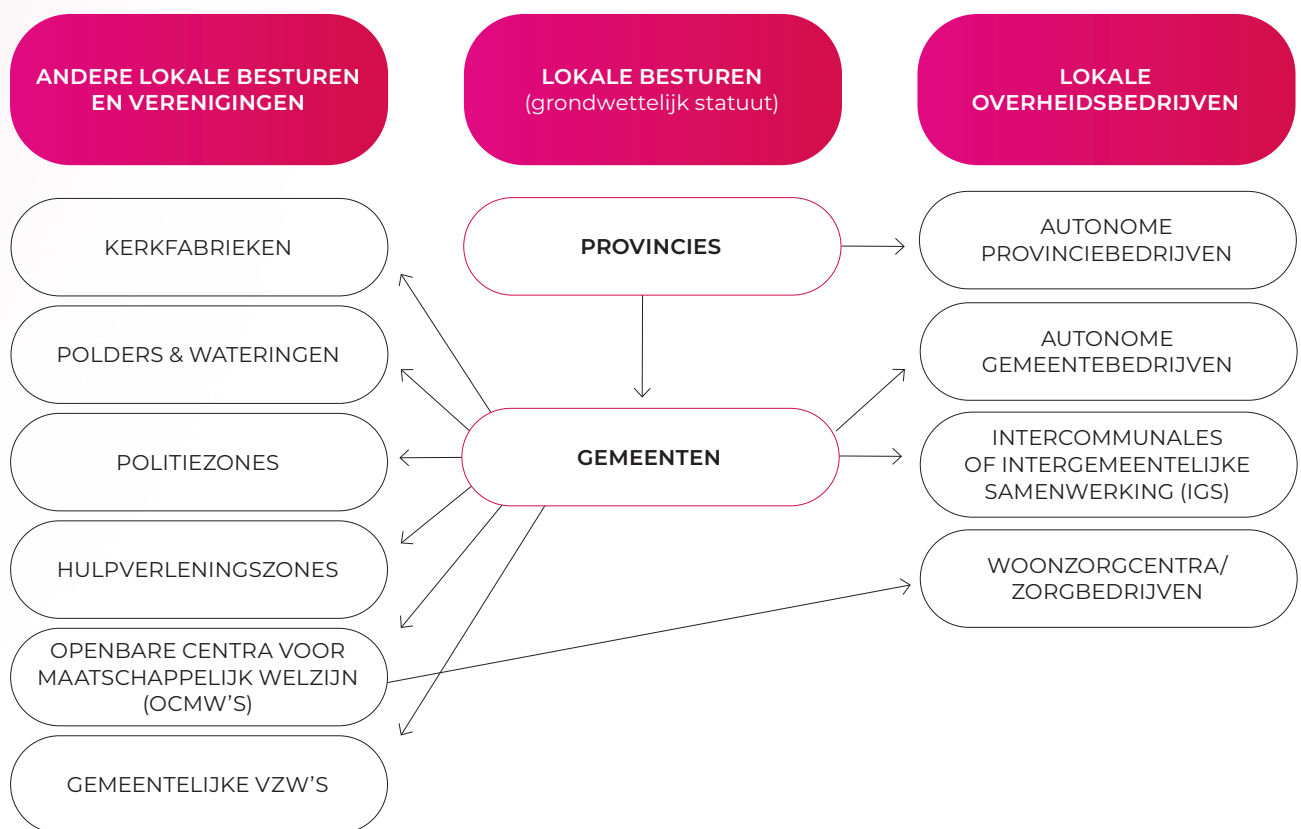

De lokale sector is veel meer dan een gemeente

De **lokale sector** omvat naast de **gemeenten** en **provincies** ook een hele reeks lokale instellingen met meer specifieke opdrachten zoals autonome gemeentebedrijven (AGB), OCMW's, politiezones, hulpverleningszones, kerkfabrieken, polders en wateringen, verenigingen van gemeenten (intercommunales of IGS), samenwerkingen tussen gemeenten en lokale instellingen (vzw's, huisvestingsmaatschappijen...).

Regiovorming

In Vlaanderen zijn 15 referentieregio's afgebakend om de samenwerking tussen lokale besturen binnen dezelfde regio op elkaar af te stemmen en te versterken. Het doel is om tot meer coherentie te komen in de intermediaire structuren, zodat er consistent met dezelfde samenstelling van gemeenten kan worden

samengewerkt, zoals bv. in het kader van bovenlokaal overleg over veiligheid, mobiliteit, sociale economie... Lokale besturen nemen zelf het initiatief om hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan te passen aan deze referentieregio's.

Financiële stromen

Op boekhoudkundig vlak worden financiële stromen tussen gemeenten en alle overige lokale actoren geboekt als toegestane of ontvangen werkingssubsidies en financiële uitgaven (uitgaven voor overdrachten of schulden).

Zo passen gemeenten jaarlijks het exploitatie-tekort van de politiezone bij via een toegestane werkingssubsidie (zie fiche 21) of ze compenseren het financieel verlies van een autonoom gemeentebedrijf of intercommunale via een financiële uitgave.

Langs de andere kant kunnen gemeenten financiële ontvangsten innen via winstdeelneming van autonome gemeentebedrijven of intercommunales (zie fiche 18).

De lokale sector volgens ESR

Volgens de zogenaamde Europese ESR 2010-normen is de definitie van de lokale sector in de nationale boekhouding veel beperkender.

De sector van de lagere overheid (S1313 volgens Eurostat) omvat provincies, gemeenten, OCMW's, politiezones, de Brusselse agglomeratie, polders en wateringen alsook intercommunales die bijvoorbeeld brandweerdiensten of natuurparken beheren.

Intercommunales die commerciële diensten leveren, zoals energie-intercommunales, vallen buiten deze Europese boekhoudnorm, evenals autonome gemeentebedrijven, ziekenhuizen en rusthuizen onder lokaal bestuur.

Kerncijfers voor de lokale sector in België (2023)

	in miljard EUR	in % bbp	in % totale overheid
Lokale uitgaven	41,4	7,1%	13,0%
Lokale investeringen	4,6	0,8%	27,8%
Lokale belastingontvangsten	11,8	2,0%	4,7%
Lokaal budgettair saldo	0	0,0%	–
Lokale schuld	24,8	4,2%	4,0%

Bron: Instituut van de Nationale Rekeningen – Rekeningen van de openbare besturen 2023

- De lokale uitgaven bedragen bijna 13% van de overheidsuitgaven en net iets meer dan 7,1% van het bruto binnenlands product (bbp).
- De investeringen van de lokale sector vertegenwoordigen minder dan 30% van de totale overheidsinvesteringen.
- De schuld van de lokale sector bedraagt slechts 4% van de totale overheidsschuld.